

EU föreslår diskrimineringskydd utanför arbetslivet

Kommissionen har idag antagit ett förslag till direktiv om skydd mot diskriminering utanför arbetslivet på grund av ålder, funktionshinder, sexuell läggning och religion eller övertygelse. Det nya direktivet ska garantera likabehandling när det gäller socialt skydd, inklusive social trygghet, hälso- och sjukvård, utbildning samt tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster som finns på marknaden för allmänheten, inklusive bostäder. Eurobarometerundersökningar visar att en stor majoritet av EU-medborgarna är positiva till sådan lagstiftning: 77 % stöder åtgärder som skyddar mot diskriminering i utbildningen och 68 % när det gäller tillgång till varor och tjänster.

– Likabehandling är en grundläggande rättighet, men många miljoner människor i EU utsätts fortfarande för diskriminering i vardagslivet. Just nu råder obalans i EU-lagstiftningen i det att skyddet mot diskriminering utanför arbetslivet bara avser diskrimineringsgrunderna kön och ras eller etniskt ursprung. Vi måste se till att alla diskrimineringsgrunder behandlas på samma sätt, säger Vladimír Špidla, kommissionsledamot med ansvar för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter.

– De åtgärder vi föreslår är rimliga med hänsyn till syftet. De ger rättslig säkerhet för näringslivet och för dem som köper varor och utnyttjar tjänster, samtidigt som hänsyn tas till särskilda krav i olika branscher och till nationella sedvänjor.

Genom dagens förslag skapas rättvisa villkor i hela EU, med hänsyn till att vissa medlemsstater redan har mycket omfattande bestämmelser om skydd mot diskriminering. Europaparlamentet har upprepade gånger efterlyst ett sådant övergripande förslag och stats- och regeringscheferna uppmanade i december 2007 medlemsstaterna att öka sina insatser mot diskriminering.

I direktivet förbjuds såväl direkt och indirekt diskriminering som trakasserier och repressalier. För funktionshindrade innebär diskrimineringsförbudet en allmän rätt till tillgänglighet och att en princip om rimliga anpassningsåtgärder gäller. Denna princip finns redan i befintlig EU-lagstiftning. Direktivet lägger dock ingen orimlig börda på tjänsteleverantörerna, eftersom hänsyn tas till organisationens storlek, resurser och karaktär, de beräknade kostnaderna, varornas och tjänsternas livslängd och möjliga fördelar med en ökad tillgänglighet för funktionshindrade. Direktivet kommer att omfatta privatpersoner bara om de bedriver kommersiell verksamhet. Medlemsstaterna har också möjlighet att behålla bestämmelser som garanterar statens sekulära natur och bestämmelser som gäller religiösa organisationers ställning och verksamhet. Direktivet kommer inte att få några konsekvenser för sådan allmänt godtagen praxis som rabatter för pensionärer (t.ex. bussbiljetter och inträde till museer) eller åldersgränser för tillgång till vissa varor (t.ex. alkohol för ungdomar) med hänsyn till folkhälsan. För att se till att de föreslagna åtgärderna faktiskt tillämpas kommer nationella organ för främjande av likabehandling att ge rådgivning till dem som utsätts för diskriminering och organisationer i det civila samhället ges möjlighet att bistå personer som utsätts för diskriminering i rättsliga och administrativa förfaranden.

Ny expertgrupp och ett förnyat engagemang för rättsligt skydd av enskildas rättigheter

Förslaget till direktiv ingår som en del i ett bredare antidiskrimineringsinitiativ som idag också antas av kommissionen som en uppföljning till Europeiska året för lika möjligheter för alla 2007. I ett meddelande om ickediskriminering och lika möjligheter framhålls att ett rättsligt skydd av enskildas rättigheter måste gå hand i hand med en positiv och aktiv kampanj för ickediskriminering och lika möjligheter. I meddelandet anges de viktigaste områden där ytterligare framsteg behövs på EU-nivå och i medlemsstaterna, t.ex. bekämpning av diskriminering på flera grunder, ytterligare upplysningskampanjer, integrering av ett ickediskrimineringsperspektiv, positiv särbehandling och särskilda åtgärder samt datainsamling. En ny expertgrupp med myndighetsföreträdare ska också tillsättas för att stärka dialogen mellan medlemsstaterna när det gäller strategier mot diskriminering. I meddelandet uppmärksammas också att situationen för romer fortfarande präglas av individuell och institutionell diskriminering och omfattande social utestängning.

Bakgrund

Enligt en EU-undersökning som publiceras idag anser EU-medborgarna att diskriminering fortfarande är utbredd, särskilt i fråga om sexuell läggning (51 %), funktionshinder (45 %), ålder och religion (42 % vardera). En av tre EU-medborgare rapporterar att de har blivit vittne till diskriminering eller trakasserier och 48 % anser att det inte görs tillräckligt för att åtgärda diskriminering. I en tidigare undersökning från februari 2008 framhölls att en stor majoritet av EU-medborgarna (68–77 %) anser att det behövs särskild lagstiftning för att skydda människor mot diskriminering utanför arbetslivet.

I en ny kommissionsrapport om EU-bestämmelserna om likabehandling i arbetslivet (se länk nedan) konstateras att bestämmelserna nu har införts i de flesta EU-länder. Även om det i flera avseende infördes nya begrepp genom den lagstiftning som antogs 2000 har många medlemsstater gått längre än minimikraven i EU-direktivet.

[IP/08/1070](#): Förnyad social agenda ska hjälpa människor och ge dem ökat inflytande i framtiden

[MEMO/08/461](#)

Förslag till direktiv

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=477&langId=en>

Meddelande om ickediskriminering och lika möjligheter: ett nytt engagemang

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=475&langId=en>

Rapport om tillämpningen av direktivet om likabehandling i arbetslivet

http://ec.europa.eu/employment_social/fundamental_rights/legis/lgenforce_en.htm

Mer information

Särskild Eurobarometerundersökning nr 296 om diskriminering i EU

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm

Flash Eurobarometer 232

http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_232_en.pdf

Europeiska kommissionens webbplats för ickediskriminering

<http://ec.europa.eu/antidiscrimination>

Nyhetsvideo om diskriminering av funktionshindrade och romer

http://ec.europa.eu/avservices/video/video_prod_en.cfm?type=detail&prodid=6383&src=1

http://ec.europa.eu/avservices/video/video_prod_en.cfm?type=detail&prodid=6384&src=1

Kontakt: Katharina von Schnurbein (32-2) 298 14 08